

Саме поняття «критичне мислення» у науковій і методичній літературі застосовується з 1956 року. Наприклад, Едвард Глассер визначав критичне мислення як здатність людини ретельно дослідити проблеми та предмети, що належать до кола її власного досвіду, розумінням методів логічного дослідження та міркувань при їх застосуванні. Критичне мислення, на думку Глассера, вимагає постійних зусиль для вивчення певних переконань або знань у вирі підтверджень, що їх підтримують, та висновків, до яких вони підштовхують.

І головне питання «Навіщо ж нам критичне мислення та що означає мислити критично?». Ми живемо в сучасному світі, де вирують маса пропаганди, фейків, джинси та обманів, в чиї пастки ми часто потрапляємо. А критичне мислення, в свою чергу, допомагає та вчить нас не піддаватися маніпуляціям, синтезувати і сприймати лише правдиву та правильну інформацію, відсівати стереотипи, відмовлятися від шаблонів, адаптуватися до сучасних вимог суспільства, приймати обмірковані рішення і правильно та стійко відстоювати свою думку. У разі некомпетентності його наявність допомагає правильно шукати вирішення тих чи інших проблем. Також критичне мислення цінується роботодавцями, а це дасть змогу швидше знайти роботу та краще її виконувати, здружуватися з колективом, відкриватиме нові простори та допомагатиме підійматись по кар'єрній шкалі до мрії, тому що критичне мислення важливе у кожній професії.

Отже, у наш час мислити критично – це професійно необхідна навичка, що має свої позитивні наслідки застосування, тому варто розвивати та застосовувати таке мислення щодня, зокрема і для своєї професії.

Дубчак О. Д., вчитель,
Комунальний заклад «Вінницький ліцей № 7
ім. Олександра Сухомовського»
Україна

ПРОБЛЕМИ ТА СУПЕРЕЧНОСТІ У ВПРОВАДЖЕННІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Сучасному суспільству потрібна масова якісна освіта, яка зможе забезпечити вимоги до споживача та виробника матеріальних і духовних благ. Виконати соціальне замовлення суспільства через збільшення асигнувань на освіту, збільшення кількості навчальних закладів та іншими традиційними способами не можуть навіть заможні і розвинені країни. Тому поява дистанційної освіти не випадкова, це закономірний етап розвитку та адаптації освіти до сучасних умов [1].

Дистанційне навчання є однією з нових необхідних тенденцій сучасної освіти. У системі післядипломної освіти ця технологія має низку переваг перед очним навчанням [2], проте в системі закладів загальної середньої освіти цей феномен є малоорганізованим та таким, що потребує удосконалення.

Основною причиною масового запровадження у систему загальної середньої освіти України дистанційного навчання стала пандемія коронавірусу. Тотальний карантин змусив шукати способи передачі знань учням в умовах самоізоляції. Та, незважаючи на значні переваги дистанційного навчання, уже в перші дні його масового запровадження у систему шкільної освіти Міністерству освіти і науки України (МОН) потрібно було вирішити кілька необхідних питань, а саме:

- низьке фінансування розробки та впровадження дистанційних технологій в освіті;
- упередженість та консерватизм щодо дистанційної форми навчання як педагогів, так і керівництва освітніми закладами;
- недостатня державна підтримка розвитку дистанційної освіти в Україні;
- заклади освіти використовують різні моделі, технології та форми організації та використання освітнього змісту, що ускладнює обмін позитивними результатами та досягненнями [3, с. 116].

Зважаючи на те, що шкільна дистанційна освіта уже мала функціонувати, а вищезгадані питання потребували тривалого часу для вирішення, виник дисонанс між завданнями, які ставило перед освітянами МОН, та ресурсами для їх врегулювання.

Спробуємо визначити, до чого призвів такий стан речей у функціонуванні дистанційного навчання у системі загальної середньої освіти.

Можемо сказати, що чимало уроків були спотворенні псевдодистанційним навчанням настільки, що перетворилися на повідомлення у Viber у вигляді домашніх завдань, а зворотний зв'язок з учителем здійснювався лише через оцінку за такі домашні роботи. Про свою незгоду з такими методами батьківська спільнота заявила у вигляді петиції «Заборонити дистанційну освіту у всіх навчальних закладах», розміщену на вебсайті Офіційного інтернет-представництва Президента України [4].

Саме такий спротив підштовхнув менеджерів освіти до самостійного врегулювання процесу дистанційного навчання у закладах. Проблеми технічного забезпечення вирішувалися різними шляхами: за власні кошти вчителів, коштом громадських організацій, місцевих громад та спонсорів. Педагоги закладів загальної середньої освіти долучилися до процесу оптимізації дистанційного навчання шляхом пошуку нових інформаційних ресурсів та платформ.

У методичних рекомендаціях щодо організації дистанційної освіти МОН рекомендувало освітянам застосовувати у своїй роботі такі вебресурси: Moodle, Google Classroom, Zoom, Classtime, LearningApps тощо.

Задля швидшого вирішення «дистанційної кризи» на допомогу вчителям та учням МОН запустило платформу для дистанційного та змішаного навчання «Всеукраїнська школа онлайн».

Отже, заклади загальної середньої освіти досить важко перенесли різкий перехід від традиційної форми навчання до змішаної та дистанційної. На шляху до ефективного впровадження дистанційної технології в навчання менеджерів освітнього процесу довелося зіткнутися з матеріальними, технічними, кадровими та організаційними проблемами. Спільними зусиллями багатьох структур вчителі навчилися вдало поєднувати традиційні форми навчання з інтерактивними технологіями, а учні привчилися до самодисципліни та відповідальності. І хоча деякі регіони ще мають свої труднощі у запровадженні дистанційного навчання, однак переваг цієї форми навчання в рази більше ніж недоліків [5].

Список використаних джерел

1. Степаненко С. В. Про трансформацію системи заочної освіти в умовах інтеграції в Європейський освітній простір. *Вища школа*. 2007. № 2. С. 31–37.
2. Заболоцький А. Ю. Психологічні проблеми дистанційного навчання викладачів в системі післядипломної педагогічної освіти. Університет «КРОК». 2013. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statti/zabolotskyi_0003.pdf//
3. Варзар Т. Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності *Українознавство*. 2005. № 1. С. 116–119.
4. Заборонити дистанційну освіту у всіх навчальних закладах. *Офіційне інтернет-представництво Президента України 2020*. URL: <https://petition.president.gov.ua/petition/97372>
5. Штихно Л. В. Дистанційне навчання як перспективний напрям розвитку сучасної освіти. *Молодий вчений*. 2016. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/6/121.pdf>.